

Ch. D. Sobegh

Japonská zahrada

...a taky soutěž

Bookanýr

Chorche Damián Sobegh

Japonská zahrada. A taky soutěž.

Motto:

„Jsem nade všechnu pochybnost člověk schopný páchat zlo. Nikdy jsem nechtěl ubližovat jiným. A přesto jsem dokázal být opravdu hodně sobecký, dokonce i krutý, pokud se mi to zrovna hodilo. I člověka, kterého jsem si měl vážit, jsem dovedl pod vhodnou záminkou vědomě a nenapravitelně zranit.“ (Haruki Murakami: Na jih od hranic, na západ od slunce, Euromedia Group k.s. – Odeon, Praha 2008, 2. vydání, s. 39)

*

„...člověk občas může velice ublížit druhému člověku už jen svou existencí.“ (tamtéž, s. 24)

Prolog

Tento příběh je od začátku do konce vymyšlený na základě skutečnosti. Pokud by se v něm snad někdo poznal nebo pokud by v něm snad někdo poznal někoho, něco či nějakou událost jemu povědomou, pak to bude tak neuvěřitelná náhoda, že je prakticky vyloučené, aby byla odrazem skutečnosti.

*

Před započítím četby doporučuje se dáti si na lačno nejméně jednoho hvízdavého dana (vhodný je český rum, nikoli whisky), nebo aspoň dvě jedenáctky (ne desítky, dvanáctky či cokoli jiného a rovněž ne kombinaci pivo-rum, pivo-fernet a jinou – to má zcela opačný efekt). Dumavějším a citlivějším povahám doporučuje se káva s rumem, ženám pak některý z tlamolepů. Víno se nedoporučuje pít nikomu, neb je ušlechtilé.

Cokoli jiného stojí za starou bačkoru.

1.

S Dakotou jsme měli schůzku přesně v pět odpoledne po práci. Já dělal do půl páté, Dakota o čtvrt hodiny déle. Dělalí jsme ve stejném podniku, ale nešli jsme z práce spolu, protože měla nějaké zařizování mimo.

Setkat jsme se měli před pasáží vedoucí k divadlu. Je tam také vyhlášený bazar s fotoaparáty, které jsem si při čekání na Dakotu se zájmem prohlížel. Už delší dobu jsem zvažoval, že si nějaký koupím. Měl jsem doma snad třicet let starý sovětský přístroj, který ovšem nebyl ničím jiným než opajcnutým produktem západní výroby. Tak tenkrát předvoj pokroku a míru vyráběl skoro všechno – něco někde sehnali, okopčili, dali tomu budovatelské jméno a už to prodávali jako špičku, vyrobenou jen díky tomu, že šestině světa vládl proletariát.

Až později jsem zjistil, že západní imperialisté postupovali v některých věcech podobně. Přítel, nepřítel, když se jim to hodilo, voprdli to a jelo to jako výdobytek a háj technolódžik svobodného trhu.

I když pravda je, že z Východu se toho dalo vošmrdlat podstatně míň než ze Západu.

*

Existoval dobový vtíp. Sejdou se ve Washingtonu Reagan s Brežněvem. Vůdce světového proletariátu zaujmou tři knoflíky, které má vrchní kapitalista na klopě saka. Kouká na ně, pak mu to nedá a zeptá se: „Ronalde, poslouchej, co to máš tady na klopě?“ „To je jednoduché,“ odpovídá Reagan, „podívej, když je mi teplo, zmáčknou tady ten první a hned je mi chladněji. Když je mi zima, tak zmáčknou tady ten uprostřed a je mi teplo. No, a když cítím takovou nějakou tíhu, zmáčknou tenhle třetí a je mi lehce.“ Když se za půl roku oba sejdou v Moskvě, vleče Brežněv na zádech dveře od volhy. Reagan se ptá: „Nazdar, Leonide, co to vlečeš na zádech?“

A Brežněv pyšně odpovídá: „Výborná věc, Ronalde! Sovětský výrobek! Mohu vřele doporučit! Koukej: Když je mi teplo, tak sáhnu tady na tu kliku u dveří a stáhnu okénko. Když je mi zima, tak zatočím kličkou na druhou stranu, okno zavřu a je mi teplo. No, a když je mi tak nějak těžko, prostě takhle oběma rukama sundám tyhle popruhy, dveře sundám ze zad a okamžitě je mi lehčeji...“

*

Takhle nějak to fungovalo s mým sovětským fotoaparátem. Byla to špica. V maličkém hledáčku, kterým jsem zaměřoval, co chci vyfotit, byla namalovaná tři malá sluníčka a dva mráčky. Jeden mráček byl úplně černý, druhý šrafovaný, stejně jako jedno sluníčko. Ve druhém sluníčku taky něco bylo a třetí bylo prázdné. Pomocí pidipáčky pod objektivem jsem před focením musel malou tečkou v hledáčku najet pod příslušný symbol mráčku nebo sluníčka, podle toho, jaké bylo počasí. Pak jsem na těle objektivu sešteloval počet metrů, na které jsem chtěl fotit, jukl do hledáčku a nakonec zmáčkl masivní spoušť. Trochu to připomínalo střelbu z kalašnikova.

Dělal ale slušné fotky a navíc na něj bylo spolehnoutí. Několikrát mi upadl, ale do opravy jsem s ním nemusel. Fotil dál, jako by se nechumelilo. Jediné, co mi překáželo, byly pohledy lidí, před nimiž jsem se svůj zázrak chystal použít. Hlavně od přelomu století. Všichni už tehdy měli různé žhavé značky, které měly jemnou elektroniku, miliony hejblat, vrněly, šuměly a bzučely a vešly se na ně mraky snímků. Já vždycky s omluvným výrazem ve tváři vyjmul z pouzdra „svajú mašínu i snimál na fotografičeskuju pljónku“.

Občas jsem se ale musel smát, a to nejen v duchu, protože já se svým vercajkem udělal fotky vždycky. Někteří z těch, kteří měli techniku nabitou všelijakými vyfikundacemi a vymoženostmi, si s ní moc nevěděli rady a vyfotili prdlačku.

Ty vole, Kowalski! To byly časy! To už dneska nezažiješ!

2.

Takže jsem před pátou čekal na Dakotu a přemítal, že se svým fotoaparátem jsem sice nadmíru spokojený, ale přece jenom bych měl jít trochu s dobou a pořídít si něco jiného. Hlavně jsem chtěl přístroj, který by mi dokázal přiblížit focený předmět. To můj „fotografíčeskij aparat“ neuměl. Da, da, da – nět.

*

„Nazdárek, Chorche!“ uslyšel jsem za sebou, když jsem skrze výlohu obchodu čuměl do jeho útroh. Otočil jsem se a uviděl Dakotu.

„Nazdar, Dakoto! Ty jsi tady brzy!“ povídám. Oba jsme se koukli na hodinky. Bylo za minutu pět.

„No jo, stihla jsem to rychle. Tak kam půjdeme?“

„Jestli by ti to nevadilo, tak tuhle uprostřed tý boční ulice,“ ukázal jsem před nás, „je taková rodinná hospůdka. Dá se sedět venku, na dvorku tam maj hezkou zahrádku, anebo uvnitř. Ale blbý je, že se tam hodně kouří.“

„To nevádí. Já si občas taky jednu dám,“ přikývla Dakota.

„Ale abysme pak nesmrděli jak trafika...“ nadhodil jsem.

„To nevádí. Tak jdeme?“

*

Hospůdka byla vzdálená jednu dvě minuty od místa, kde jsme si dali spicha. Protože byl horký červencový čas, předpokládal jsem, že si sedneme na venkovní zahrádku, i když jsem raději pobýval uvnitř této svatyně. Nebyl v ní oddělený prostor pro kuřáky a nekuřáky, hulilo se všude. Jsem sice zapřisáhlý nekuřák, ale v hospodách mi cigarety nevadí. Vždycky říkám, že jako pasivní kuřák jsem velmi aktivní.

*

Cestou jsme s Dakotou prohodili jen pár nezávazných slov.

„Co sis tam prohlížel?“ ptala se mě.

„Ále, chci si koupit foťák, tak jsem tam koukal. Dlouho jsem si myslel, že je to prodejna, ale on je to bazar.“

„Taky bych třeba potřebovala.“

„Já mám starej, ruskej. Není špatnej, ale chtěl bych něco novějšího. Přece jen ty digitální mají výhody.“

„To určitě. Můžeš si fotky ukládat do počítače. Nebo je hned vymažeš, když se ti nelíběj.“

„No jo, to taky.“

Náhle jsem naše plkání přerušil. „Tak jsme tady,“ ukázal jsem do průchodu jednoho z domů, kterým se prošlo na dvorek s pavlačemi. Na dvorku už byla zahrádka restaurace a ze zahrádky se dalo projít do části, která byla uvnitř domu.

„Chceš bejt venku, nebo jít radši dovnitř?“ zeptal jsem se Dakoty, když jsme vešli pod pavlače. Na zahrádce bylo několik míst volných.

„Tak možná bych radši dovnitř, co myslíš?“

„Jak chceš.“

„Potřebovala bych si na stůl rozložit nějaký papíry, tak aby mi to nesfouknul vítr...“

„Tady moc nefouká, ale je pravda, že uvnitř jsou stoly větší než tady,“ skočil jsem jí do řeči a rozhlížel se po dvorku.

„Tak půjdeme dovnitř,“ rozhodla.

3.

Vstoupili jsme dovnitř, pozdravili se s majitelem, holohlavým kulatým šedesátiletým pánem, který právě u pípy točil piva, a sedli si ke stolu ve vzdáleném rohu místnosti. Byla velká tak třicet krát patnáct metrů a tísnilo se v ní kromě nálevního pultu šest stolů, většinou se čtyřmi židličkami. U jednoho byly navíc dvě dřevěné lavice.

Stůl, který jsme si vybrali, nám skýtal soukromí. Dakota se posadila zády k východu. Upozornil jsem ji, že by tam sedět neměla. Dáma nemá sedět na nevhodném místě v baru.

„Prosím tě!“ povídá nedůvěřivě.

„Někde jsem čet, ale nemám to ověřený, že prej na Divokém západě žil slavný pistolník. Nikdy si v salůnu nesedal zády ke dveřím, když hrál karty. Když to udělal poprvé v životě, jinej pistolník k němu zezadu přistoupil a picnul ho,“ podpořil jsem svoje tvrzení významně zvednutým obočím.

„A proč si sedal zády ke dveřím? Když to byl pistolník, tak asi moh předpokládat, že tam může přijít kdokoli kdykoli a něco podniknout? A on by ho neměl na očích? To je nějaký divný,“ mudrovala Dakota.

„Divný to je, ale prej toho už měl plný zuby,“ navázal jsem.

„Jak plný zuby?“

„Plný zuby. Už ho všechno nějak na světě štválo. Pořád bejt ve střehu, kdo tasí a kdo bude rychlejší a tak. Dyt' von musel bejt podle mě pořád nachystanej i ve spánku.

Rozumíš: i ve spánku musel bejt připravenej střílet rychlejc než někdo druhej... A taky už ho to asi nějak nebavilo na světě či co. Jestli on taky nebyl nemocnej. Podrobnosti už si nepamatuju. Prostě už toho všeho měl plný zuby, a tak nechal rozhodnout osud.“

„Aha. No jo, prosím tě, tak já si sednu naproti a ty si sedni tady,“ rozhodla Dakota o našem zasedacím pořádku. Prohodili jsme si místa, Dakota si tudíž sedla čelem ke vchodu a já zády k němu.

„Až někdo přijde s koltem u pasu, řeknu ti,“ ubezpečila mě.

„Dobře, budu hladit pažbu svého kvéru, připraven na cokoli. Aspoň se nemusíš bát, že kdyby na mě přišly vášně, budu ti šahat na kolena,“ zažertoval jsem.

„Tak si hlad' svůj kvér a už se radši usad',“ zasmála se.

„Ano, budu si hladit svůj kvér!“ poznamenal jsem dvojsmyslně a vykulil oči.

„Hele, hele! Klídek, jo?“

„Ano, klídek,“ odpověděl jsem naoko chcíple.

„Vy chlapi jste fakt hrozný!“

„Jo, máme to v genech.“

„V genech...“ odvětila s úsměvem a hraně nevěřičně kroutila hlavou.

4.

Dakota nějak extra hezká holka nebyla. Ale nebyla to ani vyložená ošklivka. Tak někde mezi. Neměl jsem si ale na co stýskat. Ani já nebyl zrovna Delon či Belmondo na vrcholu kariéry, ba ani na jejich starý kolena, takže ode mě asi není úplně košer hodnotit někoho jiného.

Dakota byla blondýnka, o hlavu menší a možná o šest, sedm, deset let mladší než já. Postavu neměla nic extra. Hlavně zadek měla takovej divně rozšlápnutej. Ale co. Zato prsa, to byly skvostný trojky! Jenže já byl holt vždycky spíš na ty zadky.

Co vím, neměla to v životě vždycky jednoduché. Už to jméno. Jednou jsem se jí ptal, proč jí ho rodiče dali. Nepředpokládal jsem totiž, že by se původně jmenovala jinak a později se přejmenovala.

„Táta měl rád všechno, co se týkalo Ameriky, a přes tuhej mámin odpor prosadil, abych se jmenovala Dakota. A mně se to docela líbí. Jsem v tomhle státě asi jediná, kdo se tak jmenuje,“ vyprávěla mi před několika roky.

„Aha, já si myslel, jestli se nejmenuješ z nějakýho důvodu po těch letadlech,“ říkal jsem jí tenkrát.

„Po letadlech?!“ ptala se zaskočeně.

„No jo, po letadlech. Moc se v tom nevyznám, ale jako malej kluk jsem si slepoval modely letadel a dodnes si pamatuju, že vedle těch tuček, karavel, migů, boingů a dalších tam taky bylo něco jako dakota.“

„Aha, to jsem nevěděla. No ale po letadle se nejmenuju.“

„A neměli rodiče za komančů problém ti takový americký jméno dát?“